

Είναι

γνωστό από πολλές πηγές το πάθος των Βυζαντινών για το κυνήγι. Το παράδειγμα έδιναν πρώτοι οι αυτοκράτορες, κυρίως από την εποχή των Κομνηνών. Τα παλάτια στολίζονταν με ψηφιδωτά που παρίσταναν κυνηγετικές σκηνές. Ο Νικήτας Χωνιάτης λ.χ. περιγράφει τις τοιχογραφίες των ανακτόρων του Ανδρόνικου: «Και ην κυνηγέσια ζωγραφούμενα, κλωγμός πτηνών, θωϋσμός κυνών, ελαφηβολίαι και λαγού θηρεύσεις και χαυλιόδους συς διακοντιζόμενος και ζούμπρος διελαυνόμενος δόρατι και βίος αγροτικός και σκηνίτης και εστίασις εκ των θηρευομένων σχέδιος και αυτός Ανδρόνικος μυστίλλων αυτοχειρί κρέας ελάφιον ή κάπρου μονάζοντος και οπτών περιφραδέως πυρί και τοιαύθ' έτερα».

Το κυνήγι ήταν «επιστήμη και εκστρατεία», όπως αποκαλύπτουν τα διάφορα «ιερακοσόφια και κυνοσόφια» και ο μέγας αριθμός των ειδικευμένων προσώπων που έπαιρναν μέρος, δούλων και ελευθέρων. Ήταν οι «κοιτασταί», οι «σκοπείς», οι «παγανευταί», οι «ιερακάριοι», οι «πετρινάριοι», οι «σκυλογάγγοι»,. Ο Ανδρόνικος ο Νέος έτρεφε 1400 λαγωνικά (ζαγάρια, ιχνεύτορες και χονδρόσκυλους) και χίλια γεράκια (πετρίτες της Ζαγοράς, «φαλκώνια» της Θεσσαλονίκης, «συγκούρια» της Μυτιλήνης, «οξυπτέρια» του Διδυμοτείχου). Έτσι εξασφάλιζαν και το κρέας τους, με το κυνήγι, αγαπημένη απασχόληση των ανδρών που τους παρείχε συνάμα ευκαιρίες για προσωπική διάκριση. Κυνηγούσαν με σκυλιά και γεράκια. Δεν περιφρονούσαν όμως και άλλες μεθόδους όπως τις παγίδες, τα δίχτυα και τις ξωβεργες.

Τις κυνηγετικές συνήθειες των Βυζαντινών υιοθέτησαν οι Τούρκοι μετά την άλωση.

Ο Κωνσταντίνος Μανασσής γράφει για τη σπουδαιότητα του κυνηγιού:

<<Οι ιππασίες και τα κυνήγια και όσα άλλα παρόμοια έχουν επινοήσει οι άνθρωποι, δεν συμβάλλουν μόνο στην ενδυνάμωση των σωμάτων, αλλά ενσταλάζουν ευχαρίστηση και στην καρδιά και γαργαλούν και τις αισθήσεις. Εξάλλου βοηθούν τους ανθρώπους να αντιστέκονται στις ασθένειες, διώχνοντας καθετί ασθενικό και δοηγώντας τους προς την υγεία. Επιπλέον, τους εθίζουν στα πολεμικά, διδάσκοντάς τους να ιππεύουν και να επελαύνουν και να κρατούν την παράταξη και να μη βγαίνουν από τη φάλαγγα. Τους ασκούν στην καταδίωξη και στο να στρίβουν δεξιά και αριστερά, άλλοτε να αφήνουν τα άλογα και με χαλαρά τα χαλινάρια να τα προτρέπουν στον καλπασμό, κι άλλοτε να τα πιέζουν και να τα συγκρατούν σφίγγοντας τα χαλινάρια, τα φτιαγμένα από πυρόκαυστο σίδηρο. Αυτά είναι, θα λέγαμε, μια μέτρια άσκηση, που προετοιμάζει για τις μεγαλύτερες. Αυτά δεν είναι ανδροκτόνα μάχη, είναι Άρης άοπλος, που δεν έχει χέρι βαμμένο στο αίμα ούτε δόρυ αιμοσταγές. Είναι λοιπόν καλά όλα αυτά, και οι μόνοι στους οποίους δεν αρέσουν και που δεν τα θέλουν είναι όσοι δεν αρέσκονται στο ωραίο>>.

Οι Βυζαντινοί είχαν αδυναμία στα θηράματα, γνωστά για τη νοστιμάδα τους. Πρώτη θέση στον κατάλογο κατείχαν τα αγριοκάτσικα, ακολουθούσαν τα ελάφια, οι λαγοί, τα αγριογούρουνα, και τα διάφορα πουλιά. Καλύτερο θεωρούσαν το κρέας του ελαφιού, αλλά οι γιατροί της εποχής το θεωρούσαν δύσπεπτο και κακόχυμο, ενώ τον λαγό αν και σκληρός τον έκαναν κρασάτο ή ξιδάτο (στιφάδο) , αλλά τον έτρωγαν και ψητό. Το μήνα Δεκέμβριο, έτρωγαν και λαγό, παρόλο που ήταν σκληρός και δύσπεπτος. Για να εμπλουτίσουν τη γεύση του λαγού, τον έβραζαν και με χοιρινό κρέας, ή με κρασί και μυρωδικά.

Ένδειξη πλούτου αποτελούσε στα γεύματα η ύπαρξη ελαφιών, ζαρκαδιών και αγριόχοιρων

Θάνατος αυτοκράτορα σε κυνήγι

Ο Βασίλειος Α', σε ένα κυνήγι στη Θράκη δέχθηκε την επίθεση ενός μεγάλου ελαφιού που τον έριξε από το άλογο και καθώς τα κέρατα μπλέχτηκαν στη ζώνη του αυτοκράτορα, τον έσυρε για 16 μίλια. Ένας από τους υπηρέτες τελικά τον πρόλαβε και έκοψε με το μαχαίρι του τη ζώνη απελευθερώνοντάς τον. Αλλά ο Βασίλειος, μέσα στην ταραχή του, νόμισε ότι ο σωτήρας του προσπάθησε να τον σκοτώσει και διέταξε τον άμεσο αποκεφαλισμό του. Το συμβάν δεν φάνηκε στην αρχή να του είχε προκαλέσει κάποιο σοβαρό τραυματισμό, αλλά λίγο αργότερα, ίσως λόγω του ισχυρού σοκ ή πιθανόν από εσωτερική αιμορραγία, πέθανε. Με αυτόν τον επεισοδιακό τρόπο τερματίστηκε η πολυκύμαντη ζωή ενός ανθρώπου που από σταβλίτης σε χωριό της Μακεδονίας, κατόρθωσε να γίνει ένας από τους πιο σημαντικούς αυτοκράτορες του Βυζαντίου.

Πηγή: vizantinonistorika.blogspot.gr